

İZMİR SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ

İzmir Journal of Social Sciences

e-ISSN:2687-4407

Cilt/Volume :2

Sayı/Number:2

Yıl/Year:2020

TARANDIĞIMIZ DİZİNLER

Index Copernicus

EuroPub

Academic Resource Index (Researchbib)

Scientific Indexing Services (SIS)

Google Scholar

Academia

Asos Index

Citefactor.org

Advanced Science Index

Base

DİZİNLER / INDEXES

<https://journals.indexcopernicus.com/search/journal/issue?issueId=all&journalId=63718>
2019 yılı Cilt 1 Sayı 1 ve sonrası sayılarımız(Since 2019 Vol:1 No:1)

<https://europub.co.uk/journals/22449>
2019 yılı Cilt 1 Sayı 1 ve sonrası sayılarımız(Since 2019 Vol:1 No:1)

<http://journalseeker.researchbib.com/view/issn/2687-4407>
2019 yılı Cilt 1 Sayı 1 ve sonrası sayılarımız(Since 2019 Vol:1 No:1)

<http://sindexs.org/JournalList.aspx?ID=6661>
2019 yılı Cilt 1 Sayı 2 ve sonrası sayılarımız(Since 2019 Vol:1 No:2)

<https://scholar.google.com/citations?user=rOqDpooAAAAJ&hl=tr>
(2019 Yılı 1. Cilt 1. Sayı İtibari ile taranmaktadır.)

DİZİNLER / INDEXES

Academia.edu
share research

<https://independent.academia.edu/izmirjss>
(2019 Yılı 1. Cilt 1. Sayı İtibari ile taranmaktadır.)

ASOS
indeks

<https://asosindex.com.tr/index.jsp?modul=journal-page&journal-id=413>

CiteFactor
Academic Scientific Journals

<http://www.citefactor.org/journal/index/25433>

ADVANCED SCIENCE INDEX

<http://journal-index.org/index.php/asi/article/view/3501>

BASE

<https://www.base-search.net/Search/Results?lookfor=publ%3AEmel+publ%3AAAYDIN&l=en&oaboost=1&ling=1&newsearch=1&refid=dcadven&name=>

İZMİR SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ

Cilt: 2 Sayı: 2 Yıl: 2020

Derginin Sahibi : Emel AYDIN
Sorumlu Müdür : Dr. Ömer AYDIN
Yönetim Yeri : İzmir
Yayının Türü : Haziran ve Aralık olmak üzere yılda iki sayı olarak elektronik ortamda yayınlanır.

Editör : Dr. Ömer AYDIN

Yayın Kurulu

Dr. Ömer AYDIN	DOKUZ EYLUL UNIVERSITY, TURKEY
Prof. Dr. BAHRIJA UMIHANIC	UNIVERSITY OF TUZLA, BOSNIA HERZEGOVINA
Prof. Dr. ELSHAN BAGIRZADEH	AZERBAIJAN STATE UNIVERSITY OF ECONOMICS, AZERBAIJAN
Prof. Dr. GIUSEPPE GALASSI	UNIVERSITY OF PARMA, ITALY
Prof. Dr. HAKAN KAHYAOĞLU	DOKUZ EYLUL UNIVERSITY, TURKEY
Prof. Dr. SÜLEYMAN YÜKÇÜ	DOKUZ EYLUL UNIVERSITY, TURKEY
Assoc. Prof. Dr. BEATA ŚLUSARCZYK	CZESTOCHOWA UNIVERSITY OF TECHNOLOGY, POLAND
Assoc. Prof. Dr. CHUNG JEEFENN	BERJAYA UNIVERSITY COLLEGE, MALAYSIA
Assoc. Prof. Dr. DINMUKHAMED KELESBAYEV	KHOJA AKHMET YASSAWI INTERNATIONAL KAZAKH-TURKISH UNIVERSITY, KAZAKHISTAN
Assoc. Prof. Dr. NAGY HENRIETTA	SZENT ISTVAN UNIVERSITY, HUNGARY
Assoc. Prof. Dr. SAŠA PETKOVIĆ	UNIVERSITY OF BANJA LUKA , BOSNIA HERZEGOVINA
Assoc. Prof. Dr. SELİM ŞANLISOY	DOKUZ EYLUL UNIVERSITY, TURKEY
Assoc. Prof. Dr. ÜZEYİR AYDIN	DOKUZ EYLUL UNIVERSITY, TURKEY
Dr. LIDIJA DAVIDOVSKA	INTERNATIONAL BALKAN UNIVERSITY, NORTH MACEDONIA
Dr. LOUIZA AMZIANE	UNIVERSITY OF TIZI OUZOU, ALGERIA
Dr. MARIYA VELEVA	UNIVERSITY OF ECONOMICS VARNNA, BULGARIA
Dr. NUR FİDANCI	DOKUZ EYLUL UNIVERSITY, TURKEY
Dr. RAMAZAN EKİNCİ	İZMİR BAKIRÇAY UNIVERSITY, TURKEY
Dr. SEID AHMED MOHAMMED	ARBA MINCH UNIVERSITY, ETHIOPIA
EFE SARIBAY (Res. Assist.)	DOKUZ EYLUL UNIVERSITY, TURKEY
TAHİR ANIL GÜNGÖRDÜ (Res. Assist.)	ÇANAKKALE ONSEKİZ MART UNIVERSITY, TURKEY
ENGİN ÖZTORNACI (MSc.)	DOKUZ EYLUL UNIVERSITY, TURKEY

Yazışma Adresi : İzmir Sosyal Bilimler Dergisi

Adres : Yaylacık Mh. 188 sk. No:4 D:3 Buca / İZMİR

Web : <https://dergipark.org.tr/tr/pub/izsbd>

Email : izmirsd@gmail.com

Email : izmirjss@gmail.com

Facebook : <https://www.facebook.com/izmirjss/>

Twitter : <https://twitter.com/izmirjss>

Uluslararası Danışma ve Bilim Kurulu / International Scientific and Advisory Board

---

Prof. Dr. ADALET HAZAR	BAŞKENT UNIVERSITY, TURKEY
Prof. Dr. AHMET ÖZEN	DOKUZ EYLÜL UNIVERSITY, TURKEY
Prof. Dr. BAHRIJA UMIHANIC	UNIVERSITY OF TUZLA, BOSNIA HERZEGOVINA
Prof. Dr. ELSHAN BAGIRZADEH	AZERBAIJAN STATE UNIVERSITY OF ECONOMICS, AZERBAIJAN
Prof. Dr. FATİH COŞKUN ERTAŞ	ATATÜRK UNIVERSITY, TURKEY
Prof. Dr. GIUSEPPE GALASSI	UNIVERSITY OF PARMA, ITALY
Prof. Dr. HAKAN KAHYAOĞLU	DOKUZ EYLÜL UNIVERSITY, TURKEY
Prof. Dr. HALİT TARGAN ÜNAL	İSTANBUL OKAN UNIVERSITY, TURKEY
Prof. Dr. İRFAN KALAYCI	İNÖNÜ UNIVERSITY, TURKEY
Prof. Dr. İSMAİL KÜÇÜKAKSOY	KÜTAHYA DUMLUPINAR UNIVERSITY, TURKEY
Prof. Dr. KÂMİL TÜÇEN	DOKUZ EYLÜL UNIVERSITY, TURKEY
Prof. Dr. OSMAN ÇEVİK	KARAMANOĞLU MEHMETBEY UNIVERSITY, TURKEY
Prof. Dr. RUZİYE COP	ABANT İZZET BAYSAL UNIVERSITY, TURKEY
Prof. Dr. SÜLEYMAN UYAR	ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT UNIVERSITY, TURKEY
Prof. Dr. SÜLEYMAN YÜKÇÜ	DOKUZ EYLÜL UNIVERSITY, TURKEY
Prof. Dr. ŞERAFETTİN SEVİM	KÜTAHYA DUMLUPINAR UNIVERSITY, TURKEY
Prof. Dr. VERDA CANBEY ÖZGÜLER	ANADOLU UNIVERSITY, TURKEY
Prof. Dr. YUSUF CAHİT ÇUKACI	İNÖNÜ UNIVERSITY, TURKEY
Prof. Dr. ZEKİ BOYRAZ	FIRAT UNIVERSITY, TURKEY
Doç. Dr. AHMET KAYA	EGE UNIVERSITY, TURKEY
Doç. Dr. AYŞEGÜL TAŞ	ÇANKAYA UNIVERSITY, TURKEY
Doç. Dr. BEATA ŚLUSARCZYK	CZESTOCHOWA UNIVERSITY OF TECHNOLOGY, POLAND
Doç. Dr. CEVDET YİĞİT ÖZBEK	ANKARA HACI BAYRAM VELİ UNIVERSITY, TURKEY
Doç. Dr. CHUNG JEEFENN	BERJAYA UNIVERSITY COLLEGE, MALAYSIA
Doç. Dr. DINMUKHAMED KELESBAYEV	KHOJA AKHMET YASSAWI INTERNATIONAL KAZAKH-TURKISH UNIVERSITY, KAZAKİSTAN
Doç. Dr. DİLEK SÜREKÇİ YAMAÇLI	NUH NACİ YAZGAN UNIVERSITY, TURKEY
Doç. Dr. EKREM YAŞAR AKÇAY	HAKKARİ UNIVERSITY, TURKEY
Doç. Dr. EMİR MEHMEDOVIC	UNIVERSITY OF SARAJEVO, BOSNIA HERZEGOVINA
Doç. Dr. GÜL KAYALIDERE	MANİSA CELAL BAYAR UNIVERSITY, TURKEY
Doç. Dr. GÜNEŞ YILMAZ	ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT UNIVERSITY, TURKEY
Doç. Dr. GÜRBÜZ ÖZDEMİR	ÇANKIRI KARATEKİN UNIVERSITY, TURKEY
Doç. Dr. HAKAN ALTIN	AKSARAY UNIVERSITY, TURKEY
Doç. Dr. HAKAN MURAT ARSLAN	DÜZCE UNIVERSITY, TURKEY
Doç. Dr. İLKER KIYMETLİ ŞEN	İSTANBUL TİCARET UNIVERSITY, TURKEY
Doç. Dr. JELENA POLJASEVIC	UNIVERSITY OF BANJA LUKA, BOSNIA HERZEGOVINA
Doç. Dr. K. BAHAR AYDIN	ANKARA YILDIRIM BEYAZIT UNIVERSITY, TURKEY
Doç. Dr. NEVZAT TETİK	İNÖNÜ UNIVERSITY, TURKEY
Doç. Dr. NAGY HENRIETTA	SZENT ISTVAN UNIVERSITY, HUNGARY
Doç. Dr. OYTUN MEÇİK	ESKİŞEHİR OSMANGAZİ UNIVERSITY, TURKEY
Doç. Dr. SADIK ÖZLEN BAŞER	DOKUZ EYLÜL UNIVERSITY, TURKEY
Doç. Dr. SAŠA PETKOVIĆ	UNIVERSITY OF BANJA LUKA, BOSNIA HERZEGOVINA
Doç. Dr. SELİM ŞANLISOY	DOKUZ EYLÜL UNIVERSITY, TURKEY
Doç. Dr. SERDAR KURT	ÇANAKKALE ONSEKİZ MART UNIVERSITY, TURKEY
Doç. Dr. ŞENOL BABUŞCU	BAŞKENT UNIVERSITY, TURKEY
Doç. Dr. TAJANA SERDAR RAKOVIĆ	UNIVERSITY OF BANJA LUKA, BOSNIA HERZEGOVINA
Doç. Dr. TEKİN AVANER	JANDARMA VE SAHİL GÜVENLİK AKADEMİSİ, TURKEY

Uluslararası Danışma ve Bilim Kurulu / International Scientific and Advisory Board

---

Doç. Dr. UMUT ALİ KORAY KAYALIDERE	MANİSA CELAL BAYAR UNIVERSITY, TURKEY
Doç. Dr. ÜZEYİR AYDIN	DOKUZ EYLÜL UNIVERSITY, TURKEY
Dr. AYSUN KAHRAMAN	MANİSA CELAL BAYAR UNIVERSITY, TURKEY
Dr. AYŞE ATILGAN YAŞA	MANİSA CELAL BAYAR UNIVERSITY, TURKEY
Dr. AYŞEN BAKKALOĞLU	NİŞANTAŞI UNIVERSITY, TURKEY
Dr. AYŞENUR TARAKÇIOĞLU ALTINAY	UŞAK UNIVERSITY, TURKEY
Dr. BANU SARIBAY	TÜRK HAVA KURUMU UNIVERSITY, TURKEY
Dr. BARIŞ KANDEĞER	VAN YÜZÜNCÜ YIL UNIVERSITY, TURKEY
Dr. BERNA HEPBİLGİN	ÇANAKKALE ONSEKİZ MART UNIVERSITY, TURKEY
Dr. BİRSEL SABUNCU	PAMUKKALE UNIVERSITY, TURKEY
Dr. BURCU ORALHAN	NUH NACİ YAZGAN UNIVERSITY, TURKEY
Dr. CANER EKİZCELEROĞLU	TRAKYA UNIVERSITY, TURKEY
Dr. ERCAN BAHTİYAR	UŞAK UNIVERSITY, TURKEY
Dr. ESRA GÖKÇEN KAYGISIZ	GİRESUN UNIVERSITY, TURKEY
Dr. FATİH CEYLAN	UŞAK UNIVERSITY, TURKEY
Dr. FATMA SELEN MADENOĞLU	ABDULLAH GÜL UNIVERSITY, TURKEY
Dr. GAYE TOPA ÇİFTÇİ	ALANYA HAMDULLAH EMİN PAŞA UNIVERSITY, TURKEY
Dr. GÖZDE KOCA	BİLECİK ŞEYH EDEBALI UNIVERSITY, TURKEY
Dr. GÜLSEREN MUTLU	PAMUKKALE UNIVERSITY, TURKEY
Dr. HABİP DEMİRHAN	HAKKARİ UNIVERSITY, TURKEY
Dr. HAKAN PABUÇCU	BAYBURT UNIVERSITY, TURKEY
Dr. HATİCE KÜBRA KANDEMİR	İZMİR KATİP ÇELEBİ UNIVERSITY, TURKEY
Dr. HATİME KAMİLÇELEBİ	KIRKLARELİ UNIVERSITY, TURKEY
Dr. HAYRİYE HİLAL BAĞLITAŞ	ERCİYES UNIVERSITY, TURKEY
Dr. HİLMİYE TÜRESİN TETİK	MANİSA CELAL BAYAR UNIVERSITY, TURKEY
Dr. IŞIL EREM CEYLAN	UŞAK UNIVERSITY, TURKEY
Dr. İSMAİL DURAK	DÜZCE UNIVERSITY, TURKEY
Dr. KADİR TUTKAVUL	DUMLUPINAR UNIVERSITY, TURKEY
Dr. KISMET DELİVELİ	MUĞLA SITKI KOÇMAN UNIVERSITY, TURKEY
Dr. KÜBRA MERT	RECEP TAYYİP ERDOĞAN UNIVERSITY, TURKEY
Dr. LEYLA İÇERLİ	AKSARAY UNIVERSITY, TURKEY
Dr. LIDIJA DAVIDOVSKA	INTERNATIONAL BALKAN UNIVERSITY, NORTH MACEDONIA
Dr. LOUIZA AMZIANE	UNIVERSITY OF TIZI OUZOU, ALGERIA
Dr. MARIYA VELEVA	UNIVERSITY OF ECONOMICS VARNA, BULGARIA
Dr. MEHMET SADIK AYDIN	MARDİN ARTUKLU UNIVERSITY, TURKEY
Dr. MURAT GENÇ	ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT UNIVERSITY, TURKEY
Dr. NUR FİDANCI	DOKUZ EYLÜL UNIVERSITY, TURKEY
Dr. NUR KUBAN TORUN	BİLECİK ŞEYH EDEBALI UNIVERSITY, TURKEY
Dr. NURCAN SÜKLÜM	HİTİT UNIVERSITY, TURKEY
Dr. OKAN GÜRAY BÜLBÜL	ANKARA HACI BAYRAM VELİ UNIVERSITY, TURKEY
Dr. OSMAN PALA	KARAMANOĞLU MEHMETBEY UNIVERSITY, TURKEY
Dr. ÖZGE KORKMAZ	BAYBURT UNIVERSITY, TURKEY
Dr. ÖZLEM SÖKMEN GÜRÇAM	İĞDIR UNIVERSITY, TURKEY
Dr. RAMAZAN EKİNCİ	İZMİR BAKIRÇAY UNIVERSITY, TURKEY
Dr. REMZİ BULUT	BURDUR MEHMET AKİF ERSOY UNIVERSITY
Dr. SAHRA SAYĞAN TUNÇAY	KASTAMONU UNIVERSITY, TURKEY

Uluslararası Danışma ve Bilim Kurulu / International Scientific and Advisory Board

---

Dr. SEID AHMED MOHAMMED
Dr. SERDAR YAY
Dr. SEVTAP UĞUR
Dr. SÜLEYMAN EMRE ÖZCAN
Dr. ŞAKİR İŞLEYEN
Dr. TOLGA DAĞLAROĞLU Dr.
URAL GÖKAY ÇİÇEKLİ
Dr. VAHDET ÖZKOÇAK
Dr. YAŞAR AKÇA
Dr. ZAHİDE ACAR
Dr. ÖMER AYDIN
MSc. ETHEM YENİĞÜN

ARBA MINCH UNIVERSITY, ETHIOPIA
SÜLEYMAN DEMİREL UNIVERSITY, TURKEY
UŞAK UNIVERSITY, TURKEY
MANİSA CELAL BAYAR UNIVERSITY, TURKEY
VANYÜZÜNCÜ YIL UNIVERSITY, TURKEY
ANKARA HACI BAYRAM VELİ UNIVERSITY, TURKEY
EGE UNIVERSITY, TURKEY
HİTİT UNIVERSITY, TURKEY
BARTIN UNIVERSITY, TURKEY
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART UNIVERSITY, TURKEY
DOKUZ EYLÜL UNIVERSITY, TURKEY
TÜRKİYE İÇ DENETİM ENSTİTÜSÜ, TURKEY

İzmir Sosyal Bilimler Dergisi bilimsel/özgün araştırma makaleleri yayınlamaktadır. Haziran ve Aralık olmak üzere elektronik olarak yılda iki kez yayınlanır. Kapsamına giren **Türkçe, İngilizce ve Fransızca** dillerinde yazılmış makaleler yayınlayan ve 11 farklı ülkeden bilim insanlarını kurullarında barındıran **uluslararası bilimsel hakemli bir dergidir**.

Hakemlik süreçlerinde çift taraflı kör hakemlik sistemini kullanır. Açık erişim ilkesini benimsemiştir. Açık erişim, işlem ücreti, yayın ücreti veya başka bir ad altında yazarlardan ücret talep edilmemektedir.

Bu dergide yayınlanan makalelerin bilim ve dil bakımından sorumluluğu yazarlarına aittir. Dergide yayınlanan makaleler kaynak gösterilmeden kullanılamaz.

İzmir Journal of Social Sciences publishes scientific/original research articles. It is published electronically twice a year, in June and December. It is an **international scientific refereed journal** that publishes articles written in **Turkish, English and French**, and includes academicians from 11 different countries in its boards. Uses "Double-Blind Peer Review" in reviewing processes. It has adopted the open access principle. No fee is requested from the authors for open access, processing, publication fee or otherwise. It is totally **FREE**.

The responsibility of the articles published in this journal in terms of science and language belongs to the authors. The articles published in the journal cannot be used without reference.

İZMİR SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ

ETİK POLİTİKALARI

1-) YAYIN ETİĞİ

İzmir Sosyal Bilimler Dergisi'ne çalışmalarını gönderen yazarlar etik kurallara uyma yükümlüdür ve etik ihlal yapmadıklarını beyan etmiş sayılırlar. Etik ihlal içeren çalışmalar değerlendirme sürecine alınmadan reddedilecek ve yazarlarının diğer başvuruları da değerlendirilmeyecektir. Etik ihlal tespit edilmesi halinde konuya ilişkin rapor yazara ve gerekli görülmesi halinde ilgili kurumlara gönderilir.

İzmir Sosyal Bilimler Dergisi, çalışmaların yayın sürecinde, yazarların, hakemlerin ve editörlerin aşağıda yer alan "bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırı genel eylemler"de bulunmamasını bekler.

1. Bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırı genel eylemler (Yükseköğretim Kurulu Üniversiteler Arası Kurul Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi'nden alınmıştır)

a) İntihal: Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerini, uygulamalarını, yazılarını, şekillerini veya eserlerini, bilimsel etik kurallarına uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseriymiş gibi sunmak,

b) Sahtecilik: Araştırmaya dayanmayan veriler üretmek, sunulan veya yayınlanan eseri gerçek olmayan verilere dayandırarak düzenlemek veya değiştirmek, bunları rapor etmek veya yayımlamak, yapılmamış bir araştırmayı yapılmış gibi göstermek,

c) Çarpıtma: Araştırma kayıtları ve elde edilen verileri tahrif etmek, araştırmada kullanılmayan yöntem, cihaz ve materyalleri kullanılmış gibi göstermek, araştırma hipotezine uygun olmayan verileri değerlendirmeye almamak, ilgili teori veya varsayımlara uydurmak için veriler veya sonuçlarla oynamak, destek alınan kişi ve kuruluşların çıkarları doğrultusunda araştırma sonuçlarını tahrif etmek veya şekillendirmek,

d) Mükerrer yayım: Bir araştırmanın aynı sonuçlarını içeren birden fazla eseri doçentlik sınavı değerlendirmelerinde ve akademik terfilerde ayrı eserler olarak sunmak,

e) Dilimleme: Bir araştırmanın sonuçlarını araştırmanın bütünlüğünü bozacak şekilde, uygun olmayan biçimde parçalara ayırarak ve birbirine atıf yapmadan çok sayıda yayım yaparak belirli sınav değerlendirmelerinde ve akademik teşvik ve terfilerde ayrı eserler olarak sunmak,

f) Haksız yazarlık: Aktif katkısı olmayan kişileri makale yazarlarına eklemek, aktif katkısı olan kişileri yazarlar arasına dâhil etmemek, yazar sıralamasını gerekçesiz ve uygun olmayan bir biçimde değiştirmek, aktif katkısı olanların isimlerini yayım sırasında veya sonraki baskılarda eserden çıkarmak, aktif katkısı olmadığı halde nüfuzunu kullanarak ismini yazarlar arasına dâhil ettirmek,

g) Diğer etik ihlali türleri: Destek alınarak yürütülen araştırmaların yayınlarında destek veren kişi, kurum veya kuruluşlar ile onların araştırmadaki katkılarını açık bir biçimde belirtmemek, insan ve hayvanlar üzerinde yapılan araştırmalarda etik kurallara uymamak, yayınlarında hasta haklarına saygı göstermemek, hakem olarak incelemek üzere görevlendirildiği bir eserde yer alan bilgileri yayınlanmadan önce başkalarıyla paylaşmak, bilimsel araştırma için sağlanan veya ayrılan kaynakları, mekânları, imkânları ve cihazları amaç dışı kullanmak, tamamen dayanaksız, yersiz ve kasıtlı etik ihlali suçlamasında bulunmak (YÖK Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi, Madde 8)

İzmir Sosyal Bilimler Dergisi ilgili tarafların "bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırı genel eylemler" dışında aşağıda yer alan sorumluluklara da uymasını bekler.

2. Yazarların Sorumlulukları

Yazar(lar):

- a) Sunulan makalenin yazar(lar)ın orijinal çalışması olduğunu;
- b) Tüm yazarların bu çalışmaya bireysel olarak katılmış olduklarını ve bu çalışma için her türlü sorumluluğu aldıklarını;
- c) Tüm yazarların sunulan makalenin son halini gördüklerini ve onayladıklarını;
- d) Makalenin başka bir yerde basılmadığını veya basılmak için sunulmadığını;
- e) Makalede bulunan metnin, şekillerin ve dokümanların diğer şahıslara ait olan Telif Haklarını ihlal etmediğini taahhüt ederler.

3. Hakemliklerin Sorumlulukları

Hakemler:

- a) Nesnel ve tarafsız bir değerlendirme yapmalıdır.
- b) Yazarlarla, çalışmayla, kurumlarla veya varsa fon sağlayıcılarla çıkar çatışması içinde olmamalıdır. Olduğunu fark ettiğinde hakemlikten çekilmelidirler.
- c) Gönderilen makaleyi değerlendirmeye yetkin olmadığı kanaatine sahip olduğunda ya da makul süre içinde değerlendirmeyi tamamlayamayacağını öngördüğünde hakemlikten çekilmelidirler.
- d) Gizliliği ihlal etmemeli, ilgili yazar(lar), editör ya da hakemler dışında üçüncü kişilerle makaleyi paylaşmamalıdır.
- e) Değerlendirmesini tamamladığı ancak henüz yayımlanmayan bir makaleye ait herhangi bir veriyi kullanmamalıdır.

4. Editörlerin Sorumlulukları

Editörler:

- a) Bir makaleyi kabul etmek, reddetmek ya da düzeltilmesi için tekrar göndermek konusunda sorumludurlar.
- b) Dergide yayımlanan makalelerin, özgün nitelikte bilimsel ve teknik araştırmalar, derlemeler, teknik notlar ve sanayi Ar-Ge projelerinin sonuçları olmasını takip ederler.
- c) Yazarlarla, çalışmayla, kurumlarla veya varsa fon sağlayıcılarla çıkar çatışması içinde olmamalıdır. Olduğunu fark ettiğinde editörlükten çekilmelidirler.
- d) Gizliliği ihlal etmemeli, ilgili yazar(lar), diğer editör(ler) ya da hakemler dışında üçüncü kişilerle makaleyi paylaşmamalıdır.
- e) Yayına kabul ettiği ancak henüz yayımlanmayan bir makaleye ait herhangi bir veriyi kullanmamalıdır.
- f) Hakemlerin isimlerini yazarlardan saklamalıdır.

2) ARAŞTIRMA ETİĞİ

Aşağıdaki araştırma etiği hakkındaki mesleki ahlak kuralları, araştırmanın amaçlarına katkıda bulunur, iş birliği için gerekli değerleri destekler, araştırmacıların kamuya olan sorumluluğunu garantiye alır, kamu desteği ile güvenilirlik sağlar ve çeşitli ahlaki ve sosyal değerleri güçlendirir:

1. İlk kural açıklıktır. Diğer bir deyimle araştırmacı kullandığı verileri, malzemeleri, teçhizatları, kaynakları ve bulguları toplumla paylaşmak zorundadır. Eleştirilere ve yeni fikirlere açık olmalıdır.

2. Dürüstlük ve gerçeklik: Araştırmacı bulgularını uydurmamalı, başka bir yerden çalmamalı ya da yanlış yorumlamamalıdır. Sonuçları, metodları, prosedürleri doğru raporlamalı ve meslektaşlarını, sponsorları ve kamuyu yanıltmamalıdır. Araştırmayı kötüye kullanıyorsa, bu da bilim etiğine aykırı bir davranıştır

3. Araştırmacının ilgilendiği objeye veya konuya bir zarar vermemesi gerekir. Buna bağlı olarak araştırmacı insanların mahremiyetine ve sırlarına saygılı olmalı ve araştırmasında izin verilmediği sürece şahıs isimlerini kullanmamalıdır. Ayrıca araştırmacı kendi kimliğini de saklamamalıdır.

4. Fikri mülkiyet: Patent, telif hakkı ve diğer fikri mülkiyetlere saygılı olunması gerekir. İzinsiz veri, yöntem ve sonuçlar kullanılmamalı ve katkıda bulunanlar mutlaka referans gösterilmelidir.

5. Gizlilik: Gizli iletişimler, personel kayıtları, ticari ve askeri sırlar, hasta kayıtları korunmalıdır.

6. Objektif olmak: Tarafli deney tasarımı, veri analizi ve yorumdan kaçınılmalıdır.

7. Bütünlük ve tutarlılık sağlanmalıdır.

8. Dikkatsizlik yüzünden yapılan hata ve atlamalar, çalışmanın baştan sona ciddi olarak incelenmesiyle engellenmelidir.

9. Sosyal sorumluluk: Sosyal hasarlara yol açabilecek araştırmalardan kaçınılmalıdır.

10. Ayrımcılık: Bilimsel yetki ve bütünlük ile ilişkisi olmayan cinsiyet, ırk, köken ve diğer faktörleri kullanarak ayrımcılık yapılmaması gerekir.

11. İlgili kanunların bilinip, bunlara uyulması lazımdır.

12. Hayvanlara özen gösterme: Araştırma sırasında kullanılan hayvanlara gereken ilgi ve saygı gösterilmeli. İyi tasarlanmamış ve gereksiz hayvan deneyleri yapılmamalıdır.

13. İnsanları koruma: İnsani konularda yürütülen araştırmalarda risk ve zarar minimize edilmeli, insan onuru, mahremiyeti ve otonomisi korunmalı. Çocuk, gelişimle veya kavramayla ilgili engelli, huzur evinde yaşayan, evsiz veya kanuni bir statüsü olmayan savunmasız kişileri içeren araştırmalarda özel önlemler alınmalıdır. Araştırmanın yükü de faydaları da adil bir şekilde dağıtılmalıdır.

Ulusal ve uluslararası düzenlemeler, yönetmeliklerle çerçevesi çizilmiş olan insan ve hayvanlarda yapılacak araştırmaların planlanması ve uygulanması, araştırma etiğinin en önemli başlıklarıdır. Araştırma etiği daha çok tıbbi araştırmalar için kullanılmakta olan bir kavramdır ancak kuşkusuz, sosyal bilimlerde yürütülen araştırmalar da daha farklı bir boyutta araştırma etiğinin ilgi alanına girmektedir.

3) Yasal/Özel Etik Kurul İzin Belgesi Alınması

TR Dizin Etik Kurallarıyla ilgili AÇIKLAMA ve BİLGİLENDİRME Kriterlerinde geçmiş yıllarda yer alan Etik Kurallarıyla ilgili maddeler 2020 yılında açıklamalarla detaylandırılmış, araştırma alanında etik kurul izni gerektiren çalışmalar için izinlerin alındığı varsayılarak “izinle ilgili bilgilere makalede yer verilmesi” hususu kriterlere eklenmişti.

Etik Kurul izni gerektiren araştırmalar aşağıdaki gibidir:

- 1) Anket, mülakat, odak grup çalışması, gözlem, deney, görüşme teknikleri kullanılarak katılımcılardan veri toplanmasını gerektiren nitel ya da nicel yaklaşımlarla yürütülen her türlü araştırmalar,
- 2) İnsan ve hayvanların (materyal/veriler dahil) deneysel ya da diğer bilimsel amaçlarla kullanılması,
- 3) İnsanlar üzerinde yapılan klinik araştırmalar,
- 4) Hayvanlar üzerinde yapılan araştırmalar,
- 5) Kişisel verilerin korunması kanunu gereğince retrospektif çalışmalar,

Ayrıca;

Ø Olgu sunumlarında “Aydınlatılmış onam formu”nun alındığının belirtilmesi,

Ø Başkalarına ait ölçek, anket, fotoğrafların kullanımı için sahiplerinden izin alınması ve belirtilmesi,

Ø Kullanılan fikir ve sanat eserleri için telif hakları düzenlemelerine uyulduğunun belirtilmesi

2020 yılı öncesi araştırma verileri kullanılmış, yüksek lisans/doktora çalışmalarından üretilmiş (makalede belirtilmelidir), bir önceki yıl dergiye yayın başvurusunda bulunmuş, kabul edilmiş ama henüz yayımlanmamış makaleler için geriye dönük etik kurul izni gerekmemektedir.

Üniversite mensubu olmayan araştırmacılar da bölgelerinde bulunan Etik Kurul'lara başvurabilmektedir.

Ayrıca:

Dergilerde yayımlanacak makalelerde etik kurul izni ve/veya yasal/özel izin alınmasının gerekip gerekmediği makalede belirtilmiş olmalıdır. Eğer bu izinlerin alınması gerekli ise, izinin hangi kurumdan, hangi tarihte ve hangi karar veya sayı numarası ile alındığı açıkça sunulmalıdır.

Çalışma insan ve hayvan deneklerinin kullanımını gerektiriyor ise çalışmanın uluslararası deklarasyon, kılavuz vb. uygun gerçekleştirildiği beyan edilmelidir.

ÖNSÖZ

Sosyal bilimler alanında özgün çalışmaların yayımlandığı bir dergi olan *İzmir Sosyal Bilimler Dergisi*'nin 2. cilt 2. sayısı ile karşınızdayız. Bu sayımızda birbirinden değerli 10 adet makale yer almaktadır. Bu makalelerin 3 adet İngilizce, 7 adeti Türkçe olarak yayımlanmıştır. Ayrıca makalelerin 7 adeti araştırma makalesi, 3 adet derlemedir. Sosyal bilimlerin farklı alanlarından olan bu makalelerin literatüre katkı sunacağına inancım tamdır.

Dergimiz, ULAKBİM TR-DİZİN tarafından taranmak üzere başvuru yapmış olup 2020 sayılarının çıkarılmasını takiben değerlendirme sürecinin tamamlanması beklenmektedir. Uluslararası dizinlerde (Proquest, Scopus vb.) de taranmak üzere başvuru yapılmış ve sürecin tamamlanması beklenmektedir. Dergimizde yayınlanan makalelerin daha fazla atıf alması için akademik paylaşım ve sosyal medya platformları gibi alanlarda da makaleler paylaşılmaktadır. Aynı zamanda düzenli olarak elektronik posta gönderimi ile yazar ve hakem havuzumuz genişletilmektedir. Tüm bu çalışmaların en kısa sürede sonuçlarını göreceğimize inancımız tamdır. Bu dileklerle dergimizin yeni sayılarında görüşmek üzere sağlıklı günler dileriz.

Dr. Ömer AYDIN
Editör